

наполегливо демонструє відкриту можливість для звернення до нього.

Отже, підтримка – встановлення справді гуманних стосунків, у яких є місце і співчуттю, і співпереживанню, і відвертості. Це взаємини двох рівноправних людей, що знаходяться на різних стадіях розвитку (вікової, освітньої), а значить, що мають різний досвід, який вони можуть посилити, збагатити і розвинути, допомагаючи один одному [1, 4].

Література

1. Ардовская Р.В. Педагогическая піддержка студентов в процес се обучения медиативной деятельности / Ардовская Р.В. // Ярославский педагогический вестник. – 2010. – № 2.
2. Зимов І.А. Педагогічна психологія. М., 2001.
3. Михайлова Н.Н. Педагогіка піддержки : [учебно-метод. пособ.] / Михайлова Н.Н., Юсфин С.М. – М. : МИРОС, 2001. – 208 с.
4. Методологическое и методическое обеспечение образовательных достижений : [Научно-методическое пособие] / под ред. Т.Б. Казачковой. – Санкт-Петербург, 2013. – 183 с.

ПРОФІЛАКТИКА ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРЯННЯ ЯК ОДНА З ПРОБЛЕМ МЕНЕДЖМЕНТУ В ОСВІТІ

*Сопронюк П.А.
Полтава, Україна*

Необхідність реформування вітчизняної освіти великого значення набуває усунення чинників, що перешкоджають доброзичливим, творчим відносинам між учителем та учнем. Адже найвищою цінністю, що підлягає всемірному піклуванню задля успішного розвитку, для педагога має бути особистість вихованця. Це ставить перед педагогом, окрім іншого, вимогу забезпечити максимальну комфортність впливу на учнів факторів навчально-виховного середовища, але при цьому його власна робота далеко не завжди приносить радість і спокій. Педагогічній діяльності притаманні високий динамізм, необхідність самостійного прийняття педагогічних рішень із наступною реалізацією, підвищена відповідальність за їх наслідки, схильність до соціальної оцінки, новизна нестандартних ситуацій, і всі ці чинники значною мірою сприяють його емоційному вигоранню.

Синдром «емоційного вигорання» – певний розлад невідомої природи, що виникає в професіоналів, які працюють у кризових центрах і психіатричних клініках – був уперше визначений як науковий факт американським психологом Х. Дж. Фрейденбером у 1974 році [1, с. 91]. Це стало початком багатьох досліджень, і коло професій, яким властивий цей синдром, було визнано набагато ширшим.

Сьогодні вже не викликає заперечень той факт, що до емоційного вигорання більш схильні спеціалісти, які змушені в силу своєї професійної діяльності багато і інтенсивно контактувати з іншими людьми (психологи, педагоги, соціальні працівники, юристи, медики, продавці, менеджери та інші), оскільки вони під час роботи зазнають сильних нервово-психічних навантажень, що проявляються в емоційній втомі і виснаженні. Як наслідок, змінюється поведінка, почуття, мислення, здоров'я, змінюється ставлення до роботи, до оточуючих і до власного життя.

У психологічній літературі ця проблема досліджена у працях Г. Андреевої., В. Бойка, І. Вачкова, Т. Форманюк та інших. Проблему впливу психічно напружених ситуацій, емоційних чинників на формування особистісних характеристик, а також на продуктивність діяльності суб'єкта розробляли такі вчені, як В. Моляко, Л. Мітіна, Н. Наєнко, Т. Немчин, Е. Носенко, В. Орел, В. Семиченко, В. Чернобровкін та ін.

Синдром емоційного вигорання в процесі професійної діяльності педагога постає в більшості досліджень як певний тип емоційної поведінки, який впливає як на рівень суб'єктивного прийняття професії, так і на стильові особливості здійснення професійних функцій. Він порушує привабливість особистості вчителя для учнів, спричиняє зовнішні конфлікти (вчитель-учні, вчитель-адміністрація, вчитель-колеги, вчитель-батьки), внутрішні конфлікти, що ведуть до депресивного стану, можуть призводити до напруження в родинних стосунках, що ще більшою мірою поглиблює кризу.

Людина з синдромом емоційного вигорання поступово втрачає бажання йти на роботу, навіть якщо раніше любила її. Постійно відчувається внутрішня напруга, починаються проблеми зі здоров'ям, знижується працездатність. Прикро, що найчастіше цей стан виникає у відповідальних, зацікавлених працівників, схильних повністю віддаватися роботі [2].

Зважаючи на поширеність проблеми професійного вигорання серед педагогів, вважаємо за необхідне включення інформації про його сутність та профілактику до програми підготовки менеджерів навчальних закладів.

Література

1. Орел В.Е. Феномен «выгорания» в зарубежной психологии: эмпирические исследования и перспективы / Валерий Емельянович Орел// Психологический журнал. -2001. Т. 22.– № 1.– С. 90 -101.
2. Синдром выгорания: Интернет-ресурс. Режим доступа к источнику http://ilive.com.ua/health/sindrom-vygoraniya_80781i15956.html

ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

*Сорокіна В.П., Акмен В.О., Сорокіна С.В.
Харків, Україна*

На сьогоднішня жодна сфера народного господарства України не зможе обійтися без використання сучасних інноваційних технологій, не виключенням є і сфера освітянської діяльності. Нині Україна перебуває на етапі становлення інформаційного суспільства, коли в цілях підвищення якості освіти в діяльність освітніх установ широко упроваджуються інноваційні інформаційні технології.

Мета даної роботи – показати перспективність формування інноваційних методів навчання із застосуванням комп'ютерних технологій.

Одним із найпотужніших засобів втілення інноваційної діяльності у вищих навчальних закладах є застосування інформаційних ресурсів, таких як Інтернет. За цих умов актуальними завданнями вітчизняної освітньої галузі є: поширення можливостей доступу студентів до інформаційно-комп'ютерних технологій, Інтернету й інформаційних ресурсів з метою спілкування, навчання, обміну інформацією; впровадження технологій дистанційного спілкування «студент – викладач» для підвищення якості освіти та рішення проблеми контролю знань на відстані. При цьому, потужний потенціал візуальної інформації, що міститься в Інтернет стає у нагоді при розробці нових навчальних курсів дисциплін і удосконаленні вже існуючих. Кожен викладач знає засоби навчання, які можливо використовувати в процесі традиційної форми організації навчального процесу. Разом з тим, у більшості викладачів викликають труднощі моделювання уроку, оскільки виникнення інтересу до предмету у значного числа студентів залежить, більшою мірою, від методики його викладання, від того, наскільки вміло буде побудована навчальна робота. Тому, наша робота повинна бути спрямована на модернізацію навчального процесу та системи підготовки фахівців шляхом формування нової інформаційної бази; розширення практики обміну викладачів та студентів з провідними вітчизняними і зарубіжними навчальними закладами; використання вузів інших країн для підвищення кваліфікації викладачів та здобуття вищої освіти громадянами України; забезпечення міжнародного визнання національних дипломів вищих навчальних закладів.

Активне використання навчальними закладами Інтернет-технологій, телекомунікаційних засобів дозволяють говорити про впровадження ними інноваційних процесів, за допомогою яких у ВНЗ відбуваються зміни різного плану: змінюється мета й зміст навчальних планів, форми й методи навчання. Тому у ході проектування заняття важливо оптимально зробити вибір засобів навчання, які проектуються з урахуванням загальних законів дидактики, рівня підготовленості студента, до сприйняття навчальної інформації й специфіки навчальної дисципліни.

Для втілення цієї роботи треба мати на увазі те, що і викладачі, і студенти повинні бути відкритими для сприймання нових ідей, вміти і бажати передати свої знання та досвід іншим. При цьому значна увага повинна приділятися професійній спрямованості навчального матеріалу. З цією метою викладачами на кафедрах розробляється інформаційне освітнє середовище, яке містить електронні матеріали щодо навчально-методичної, виховної, наукової, профорієнтаційної роботи; використовують різні комп'ютерні програми для підготовки і проведення заміру знань за допомогою комп'ютерного тестування, візуального супроводження лекційного матеріалу та проведення практичних і лабораторних занять [1].

Практика показує, що сучасні інформаційні технології, в тому числі комп'ютерні програмні ресурси, можна широко застосовувати при викладанні практичних і лабораторних занять, що дозволяє реалізувати принципово нові форми й методи навчання із застосуванням засобів концептуального та математичного моделювання явищ і процесів та дозволяє підвищити зацікавленість студентів, а відповідно і якість навчання. Досвід показав, що використання програми моделювання на лабораторних заняттях з різних дисциплін, сприяє активізації інтелектуальної діяльності студентів, спонукає до творчої, активної і напруженої праці, розвиває мислення, привчає до відповідальності і самоконтролю, активізує пошукову та дослідницьку діяльність. Як показує практика, при